

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงาน บรรยากาศองค์การ และความเชื่ออำนาจควบคุม กับความเครียดในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชน

ผู้เขียน นายพลภัทร เจริญเวียงเวชกิจ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์จันทร์ ภูษาพานิชย์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะงาน บรรยากาศองค์การ ความเชื่ออำนาจควบคุม และความเครียดในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชน (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงาน บรรยากาศองค์การ ความเชื่ออำนาจควบคุม กับความเครียดในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชน และ (3) เพื่อศึกษาอำนาจในการพยากรณ์ร่วมกันของคุณลักษณะงาน บรรยากาศองค์การ และความเชื่ออำนาจควบคุม ที่มีต่อความเครียดในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 308 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามลักษณะทางประชากร แบบวัดความเครียดในการทำงาน แบบวัดคุณลักษณะงาน แบบวัดการรับรู้บรรยากาศองค์การ และแบบวัดความเชื่ออำนาจควบคุม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะงาน บรรยากาศองค์การ และความเชื่ออำนาจควบคุม มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.796, -.799$ และ $-.826$ ตามลำดับ)
2. คุณลักษณะงานจำแนกตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความหลากหลายของทักษะ ด้านความชัดเจนของงาน ด้านความสำคัญของงาน ด้านความมีอิสระในงาน และด้านข้อมูลย้อนกลับ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.655, -.743, -.731, -.772$ และ $-.752$ ตามลำดับ)
3. บรรยากาศองค์การจำแนกตามองค์ประกอบ 9 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านการให้รางวัลและการลงโทษ ด้านความเสี่ยงและการรับความเสี่ยง ด้านความอบอุ่น ด้านการสนับสนุน ด้านมาตรฐานของการปฏิบัติงาน และความคาดหวัง ด้านความขัดแย้งและความอดทนต่อความขัดแย้ง และด้านเอกลักษณ์ขององค์การและความจงรักภักดีของกลุ่ม มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.750, -.713, -.694, -.690, -.731, -.708, -.713, -.681$ และ $-.685$ ตามลำดับ)
4. ความเชื่ออำนาจควบคุม บรรยากาศองค์การ และคุณลักษณะงาน มีอำนาจร่วมกันในการพยากรณ์ความเครียดในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Independent Study Title	The Relationships of Job Characteristic, Organizational Climate, and Locus of Control to Job Stress of Employees in Private Company
Author	Mr. Polapat Chareonviangvachakij
Degree	Master of Science (Industrial and Organizational Psychology)
Independent Study Advisor	Assistant Professor Pongchan Phusapanich

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study the job characteristic, organizational climate, locus of control, and job stress of employees in a private company, (2) to study the relationships between job characteristic, organizational climate, locus of control, and job stress of employees in a private company, and (3) to examine the predictive power of job characteristic, organizational climate, and locus of control to job stress of employees in a private company.

The sample comprised 308 employees of a private company in Samuthprakarn province. The research instruments consisted of a demographic questionnaire, job stress scale, job characteristic scale, organizational climate scale, and locus of control scale. Data were analyzed by using descriptive statistics, correlation coefficient analysis, and multiple regression analysis.

The results of this research were as follows:

1. Job characteristic, organizational climate, and locus of control had a significant negative relationship with job stress at the .01 level ($r = -.796, -.799, \text{ and } -.862$, respectively).
2. All dimensions of job characteristic: skill variety, task identity, task significance, autonomy, and feedback had a significant negative relationship with job stress at the .01 level ($r = -.655, -.743, -.731, -.772, \text{ and } -.752$, respectively).
3. All dimensions of organizational climate: structure, individual responsibility, reward and punishment, risk and risk taking, warmth, support, performance standards and expectation, conflict and tolerance for conflict, and organizational identity and group loyalty had a significant negative relationship with job stress at the .01 level ($r = -.750, -.713, -.694, -.690, -.731, -.708, -.713, -.681, \text{ and } -.685$, respectively).
4. Locus of control, organizational climate, and job characteristic jointly predicted job stress at the .01 level of significance.